

Utlåtande 2011:19 RVI (Dnr 315-2291/2009)

Elförbrukningsmätare

Motion (2009:43) av Teres Lindberg (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2009:43) av Teres Lindberg (S) om "Elförbrukningsmätare" anses besvarad med hänvisning till vad som anförts i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

I motion (2009:43) om elförbrukningsmätare från Teres Lindberg (S) föreslås att staden inför ett system för utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar. Motionären föreslår att utlåningen sker genom Stockholms stadsbibliotek eller stadsdelsförvaltningar. Syftet är att öka medvetenheten hos allmänheten om energiförbrukningen samt minska hushållens energitjuvar så att hushållen kan minska sin miljöpåverkan och spara pengar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positivt till förslaget att staden ska kunna tillhandahålla utrustning som underlättar och kan bidra till effektivisering och sänkta kostnader för energi. Kontoret framhåller att staden redan idag

via stadsbibliotekets frågebyrå tillhandahåller elförbrukningsmätare för veckovis utlåning.

Stadsledningskontoret bedömer att det inte finns några hinder för biblioteken att sköta själva utlåningen, även om frågan om det överensstämmer med syftet med bibliotekens verksamhet bör ställas.

Kontoret konstaterar även att en kostnadsfri utlåning av elförbrukningsmätare riskerar att konkurrera med försäljningen av sådana i detaljhandeln, varmed de kommunalrättsliga frågorna behöver utredas vidare inför ett eventuellt genomförande. Likväl bör även i så fall kostnaderna vägas mot den bedömda nyttan och även ställas i relation till andra möjliga insatser och konkurrensen med detaljhandeln som kan uppstå.

Exploateringsnämnden anser att motionens avsikt att alla ska hjälpas åt för att minska energiförbrukningen är lovvärd. När det gäller ny bebyggelse och befintlig bebyggelse är det i första hand ett fastighetsägaransvar att på mest effektiva sätt kontrollera och åtgärda en byggnads eventuella värmeläckage.

Exploateringsnämnden framhåller att motionens förslag om kommunal utlåning av elförbrukningsmätare bör ses i relation till andra möjligheter som finns för att göra bra val av apparater och använda apparaterna så att energiförbrukningen hålls nere. Nämnden bedömer med dessa förutsättningar att behovet av att kommunen engagerar sig i kontroll- och mätarbete beträffande befintlig bebyggelses energiförbrukning, t.ex. genom utlåning av termometrar till privatpersoner, och utlåning av elförbrukningsmätare för apparater, är begränsat.

Ett eventuellt genomförande av motionsförslagen bör föregås av närmare överväganden om de kommunalrättsliga förutsättningarna, nyttan i förhållande till kostnaderna, huvudmannaskap, utlåningsorganisation, tekniska frågor m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker motionen samt anför därutöver att det inte är, och bör inte heller vara, en kommunal kärnuppgift att låna ut elförbrukningsmätare.

Stadsbyggnadsnämnden delar motionärens synpunkter att en minskad energianvändning är väsentlig för att nå såväl nationella som stadens klimat- och miljömål. För att klara det finns många aktörer som alla har olika ansvarsområden. Fastighetsägarna har ett stort ansvar för att bebyggelsen är optimalt utformad ur energisynpunkt och kommunerna har energi- och klimatrådgivare som vänder sig till allmänheten, små och medelstora företag samt organisationer.

Nämnden anser att ett eventuellt system för utlåning av elförbrukningsmätare bör skötas av den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delar motionärens uppfattning att det ur ett klimatperspektiv är angeläget att vi sänker vår elförbrukning och att det personliga ansvaret är avgörande för att lyckas med detta. Dock anser inte nämnden att det bör vara det offentliga uppgift att tillhandahålla elförbrukningsmätare och termometrar.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att det förefaller vara ett klokt förslag som skulle kunna underlätta möjligheten att spara på el. Nämnden anför vidare att den inte har tillgång till specialkompetens inom elteknik och kan därför inte lägga någon vidare bedömning om lämpligheten av förslaget, kostnader eller övrig utformning.

Mina synpunkter

Jag delar motionärens ambition att effektivisera energianvändningen. Det är nödvändigt för att kunna fasa ut användningen av fossila bränslen och för att kunna nå klimatmålen såväl nationellt som i staden. Dessutom finns det stora samhällsekonomiska vinningar i en generell energieffektivisering.

För att lyckas med detta krävs det att många olika aktörer samverkar. Det enskilda ansvaret är givetvis en viktig del i detta. Därför är det också glädjande att medvetenheten hos människor ökar i stadig takt. Efterfrågan på energisnåla varor och tjänster blir större och större och företagen märker att energieffektivitet innebär marknadsfördelar på flera olika sätt och anpassar sig också därefter. Även om utvecklingen är positiv kan vi inte luta oss tillbaka och vara nöjda; det återstår fortfarande mycket att göra på området.

Stadens roll i detta sammanhang är naturligtvis viktig. Det handlar exempelvis om att staden säkerställer att det lönar sig att energieffektivisera, att dra upp riktlinjer för och satsa på pilotprojekt som Hammarby sjöstad och Norra Djurgårdsstaden, men även att staden som sådan måste föregå med gott exempel. I budget för 2011 kraftsamlar också staden på energieffektiviseringar. Men det finns gränser för vad som är stadens uppgift och vad som inte är det.

Att människor får tillgång till elförbrukningsmätare och yttertermometrar i syfte att ytterligare öka medvetenheten och därigenom minska energianvändningen är naturligtvis bra. För den som så vill kan listan över andra saker som det också vore bra att människor fick tillgång till göras lång. Jag instämmer i miljö- och hälsoskyddsnämndens och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds slutsatser att det varken är eller bör vara stadens uppgift att tillhandahålla elförbrukningsmätare och yttertermometrar eller för den delen andra saker som rent objektivt kan uppfattas som positivt ur energieffektiviseringshänseende. Flera remissinstanser har dessutom lyft den högst relevanta frågan huruvida ett så-

dant system som motionären föreslår verkligen är kommunalrättsligt genomförbart.

En elförbrukningsmätare kostar cirka 100 kronor i detaljhandeln. Detta är en liten utgift jämfört med vad det skulle kosta staden att administrera en utlåningsverksamhet. För egen del ser jag viktigare områden där stockholmarnas skattepengar kan användas på ett mer effektivt sätt. Dessa synpunkter oaktat det principiellt felaktiga i att staden genom den föreslagna utlåningsverksamheten skulle konkurrera med detaljhandelns försäljning och därtill riskera minska producenternas möjligheter att utveckla produkten.

Vad gäller energieffektiviteten i ny och befintlig bebyggelse instämmer jag i exploateringsnämndens synpunkter att det i första hand är fastighetsägarnas ansvar att på mest effektiva sätt kontrollera och åtgärda en byggnads eventuella värmeläckage. Lagen om energideklarationer ställer tydliga krav på fastighetsägare att vidta kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra energiprestandan och att informera de boende.

Jag delar motionärens ambition att effektivisera energianvändningen. Jag anser dock att stadens uppgift i detta varken är eller ska vara att använda stockholmarnas skattepengar för att i konkurrens med detaljhandeln administrera en utlåning av elförbrukningsmätare och/eller yttermometrar.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2009:43)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Bifalla motionen.
2. Uppdra till kommunstyrelsen att utarbeta ett system för utlåning av elmätare och yttermometrar till stadens invånare.
3. Uppdra till koncernstyrelsen att i samverkan med stadens bostadsbolag införa ett lånesystem för elmätare.
4. Därutöver anför följande.

För att kunna nå ett mer miljövänligt och klimatsmart samhälle krävs en höjd kunskapsnivå i så väl organisationer som bland medborgarna. Bland Stockholmarna idag

så är det ganska få som vet exempelvis att elektriska handdukstorkar och akvarium tillhör hemmets absolut största elförbrukare. En spridning av kunskapen om eltjuvar som standbylägen och som externa transformatorer utgör ligger i vårt gemensamma intresse. Genom elmätningar med en förhållande vis enkel apparat kan såväl eltjuvar som storförbrukare i hemmet identifieras.

Trots att elmätare idag inte är särskilt dyra så är de inte så vanliga i svenska hem. En förklaring kan vara att elmätning inte är något som ständigt behöver göras utan snarare något som behöver göras vid ett tillfälle. Därför är inte heller behovet av att äga en egen elmätare särskilt stort. Däremot är det en produkt som passar utmärkt för utlåning eller uthyrning. Som nämns i ärendet så sker redan idag viss utlåning via bibliotek. Omfattningar av denna utlåning behöver dock öka. Dessutom bör utlåningen kompletteras med så kallade yttermometrar.

Det är av stor vikt att organisationen av denna utlåning kan ske enkelt och kostnadseffektivt. Bibliotekens infrastruktur innehåller samtliga nödvändiga komponenter för att åstadkomma detta. Även stadens bostadsbolag har i grunden goda möjligheter att lyckas med en effektiv utlåning av denna apparatur. Vad gäller bostadsbolagen så framstår också förslaget som en naturlig utveckling av befintliga tjänster.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. delvis bifalla motionen, samt att
2. därutöver anföras

I hemmen finns idag allt fler strömförbrukande apparater, datorer och tv-apparater med kringutrustning, laddare, belysning med transformator som kanske alltid drar ström. I Stockholms län bedrivs Energirådgivningen i samarbete mellan 27 kommuner som serverar 1,8 miljoner invånare med energiråd. Energirådgivningen har tagit fram så kallat bibliotekspaket med elmätare och informationsmaterial och ett drygt tiotal kommuner i länet har genomfört utlåning av elmätare på bibliotek för att mäta elförbrukningen hemma. Erfarenheterna visar att det finns ett stort intresse hos allmänheten. Utlåning av elmätare kan med fördel kopplas till Energirådgivarna och deras kampanjer riktade till bostadsrättsföreningar, villaägarföreningar och företag. Miljöpartiet satsar mer än majoriteten på energieffektiviseringsåtgärder i Miljö- och hälsoskyddsnämndens budget.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2009:43) av Teres Lindberg (S) om ”Elförbrukningsmätare” anses besvarad med hänvisning till vad som anförts i detta utlåtande.

Stockholm den 26 januari 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Per Ankersjö

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Teres Lindberg (S) har lämnat in en motion (2009:43) om elförbrukningsmätare. Motionären vill att staden inför ett system för utlåning av elförbrukningsmätare och yttermometrar. Motionären föreslår att utlåningen sker genom Stockholms stadsbibliotek eller stadsdelsförvaltningar. Syftet är att öka medvetenheten hos allmänheten om energiförbrukningen samt minska hushållens energitjuvar så att hushållen kan minska sin miljöpåverkan och spara pengar.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Sänkt energiförbrukning är en väsentlig fråga för såväl enskilda individer som staden och samhället i stort. Åtgärder som bidrar till sänkt energiförbrukning ligger i linje med stadens nuvarande ambitioner inom miljöområdet.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positiv till förslag om att staden ska kunna tillhandahålla utrustning som underlättar och kan bidra till effektivisering och sänkta kostnader för energi.

Många kommuner tillhandhåller idag elförbrukningsmätare och liknande utrustning. Företrädesvis sker detta genom utlåning via biblioteken. Så sker även i staden via stadsbibliotekets frågebyrå där elförbrukningsmätare finns för veckovis utlåning. Verksamheten startade hösten 2009 i samband med att Fortum Markets AB hade en informationskampanj och utställning på temat. Stadsledningskontoret anser att denna verksamhet bör utvärderas innan staden överväger att storskaligt låna ut sådan utrustning vid samtliga stadsdelsbibliotek och/eller via andra nämnder.

Enligt förordning (1997:1322) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning kan en kommun förmedla lokalt anpassad kunskap om energieffektivisering, energianvändning och klimatpåverkan samt om förutsättningar att förändra energianvändningen i lokaler och bostäder. Enligt förordningen måste verksamheten organiseras så att opartiskhet och frihet från kommersiella intressen garanteras. Enligt stadsledningskontoret går det sannolikt att argumentera för att utlåning av elförbrukningsmätare med mera ryms inom ramen för denna verksamhet och därmed är förenlig med

den kommunala kompetensen.

Biblioteken har en organisation som är väl anpassad för utlåningsverksamhet som också kan omfatta energimätningssutrustning. När det gäller själva utlåningen är således stadsledningskontorets bedömning att det inte finns några hinder för biblioteken att sköta denna även om frågan om det överensstämmer med syftet med bibliotekens verksamhet bör ställas. Kontoret är tveksamt till om det är rimligt att bygga upp motsvarande organisation inom andra nämnder.

Elförbrukningsmätare finns att köpa för under 100 kronor i detaljhandeln varför en kostnadsfri utlåning riskerar att konkurrera med denna. De kommunalrättsliga frågorna behöver utredas vidare inför ett eventuellt genomförande.

Energispartips, olika testresultat om elektrisk utrustning, rådgivning, med mera, finns att tillgå från olika myndigheter men även via media och andra källor. Elapparater har även ofta bra märkning om vilken förbrukning som produkten har. Genom lag (2006:985) om energideklarationer av byggnader ska fastighetsägare anslå resultaten så att boende kan ta del av den och därmed även ställa krav på åtgärder. Information om energieffektivisering och hur kostnaderna för energiförbrukningen kan reduceras finns således att hämta från många håll. Innan ett eventuellt genomförande av utlåning av energimätningssutrustning bör kostnaderna vägas mot den bedömda nyttan och även ställas i relation till andra möjliga insatser och konkurrensen med detaljhandeln som kan uppstå.

Stadsledningskontoret föreslår att motion 2009:43 om "Elförbrukningsmätare" av Teres Lindberg (s) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 februari 2010 följande.

Exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av motion (2009:43) av Teres Lindberg (S) med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret anser att motionens avsikt att alla ska hjälpas åt för att minska energiförbrukningen är lovvärd.

Exploateringsnämnden har övergripande energimål för nyexploateringar

Bland exploateringsnämndens miljömål ingår höga krav för energiförbrukning för de nyexploateringsprojekt som planeras i staden. Från och med i år kommer nämnden

att i de överenskommelser om exploatering som träffas med byggherrarna, tillämpa nya riktlinjer och mål för energiförbrukning samt kräva att uppföljning sker av energiförbrukningen när huset är färdigt. Vidare ska individuell energimätning ske, dvs. de boende ska själva kunna se hur mycket energi de förbrukar och därmed kunna förändra sitt beteende. Studier visar att individuell mätning kan minska energiförbrukningen med 20 %.

Exploateringsnämnden verkar alltså i kontakterna med byggherrar och fastighetsägare i exploateringssammanhang för att nybebyggelse ska bli så energieffektiv som möjligt.

Exploateringsnämnden miljöprofilerar Norra Djurgårdsstaden

Exploateringsnämnden driver projekt för att miljöprofilera Norra Djurgårdsstaden med vision att det ska bli en miljöstadsdel i världsklass. Kommunfullmäktige beslutade om detta i oktober 2009 och att området bl.a. ska bli fossilbränslefritt 2030. Byggherrarna måste följa högt ställda miljökrav där energikravet nu bl.a. innebär en halvering av energiförbrukningen i förhållande till gällande byggregler och individuell elmätning. I detta arbete är livsstil ett av fokusområdena för miljöprofileringen. Olika former av informationsåtgärder kommer att testas i projektet och beteendestudier ska genomföras.

Lagen om energideklaration av byggnader

Sedan några år finns en särskild lag (2006:985) om energideklaration av byggnader. Lagen syftar till att främja effektiv energianvändning och en god inomhusmiljö i byggnader. Hyres- och bostadsrättshus ska enligt Boverket vara energideklarerade senast vid årsskiftet 2008/2009. Nybebyggelse ska energideklareras två år efter det att byggnaden har tagits i bruk.

Deklarationen ger information om byggnadens energiprestanda och ska också visa om byggnadens energiprestanda kan förbättras och i så fall ge förslag till kostnads-effektiva förbättringsåtgärder. Deklarationen ska också ge information som gör det möjligt att jämföra den egna byggnadens energiprestanda med andra byggnader. Energideklarationen ska alltid utföras av en oberoende energiexpert tillsammans med byggnadsägaren. Boverket tillhandahåller en hel del information och råd till byggnadsägare om hur en energideklaration ska genomföras.

Sammanfattningen av energideklarationen ska finnas uppsatt i byggnaden och vara tillgänglig för alla boende. Boverket uppger att informationen kan ge hyresgäster och bostadsrättshavare bättre möjlighet att ställa krav på byggnadsägaren eller bostadsrättsföreningen när det gäller förbättringar i huset för att effektivisera energianvändningen, för att få en bättre fungerande ventilation och låga radonvärden.

Synpunkter på motionens förslag om utlåning av termometrar och elförbrukningsmätare

Exploateringskontoret anser att det arbete som nu planeras och pågår för att minska elförbrukningen i nybyggnationen även kan ha inverkan på individens beteende genom bl.a. kravet på individuell mätning. Stadens miljöprofilprojekt kommer dessutom att ge mer kunskap om hur individer kan påverkas till minskad energiförbrukning.

Kontoret vill framhålla att både när det gäller ny bebyggelse och befintlig bebyg-

gelse är det i första hand ett fastighetsägaransvar att på mest effektiva sätt kontrollera och åtgärda en byggnads eventuella värmeläckage. Lagen om energideklarationer ställer tydliga krav på fastighetsägare att vidta kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra energiprestandan och att informera de boende.

Motionens förslag om kommunal utlåning av elförbrukningsmätare för att privatpersoner ska kunna identifiera vilka apparater som drar mycket ström bör enligt exploateringskontoret ses i relation till andra möjligheter som finns för att de boende ska kunna göra bra val av apparater och använda apparaterna så att energiförbrukningen hålls nere. På många elartiklar finns uppgift om deras elförbrukning eller snarare effekt uttryckt i W. Genom att multiplicera användningstiden med effekten fås elförbrukningen i Wh eller kWh. Vidare erbjuder många energiproducenter, elapparat-tillverkare och myndigheter m.fl. information och tips om hur man kan mäta och reducera sin elförbrukning. Konsumenternas elrådgivningsbyrå, vars uppdragsgivare är staten och elbranschen, tillhandahåller bl.a. bifogade information (bilaga 2). På www.energimyndigheten.se finns energispartips och testresultat avseende energianvändningen m.m. för uppvärmning, hemelektronik och hushållsapparater.

Exploateringskontoret bedömer med dessa förutsättningar att behovet av att kommunen engagerar sig i kontroll- och mätarbete beträffande befintlig bebyggelses energiförbrukning, t.ex. genom utlåning av termometrar till privatpersoner, och utlåning av elförbrukningsmätare för apparater, är begränsat.

Om staden ändå skulle anse motionsförslagen om införande av ett kommunalt utlåningssystem för termometrar och elförbrukningsmätare intressanta, bör ett eventuellt genomförande föregås av närmare överväganden om de kommunalrättsliga förutsättningarna, nyttan i förhållande till kostnaderna, huvudmannaskap, utlåningsorganisation, tekniska frågor m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2010 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker motionen, samt anför därutöver följande:

Det är inte, och bör inte heller vara, en kommunal kärnuppgift att låna ut elförbrukningsmätare.

Reservation anfördes av vice ordföranden Åsa Romson (MP), Karin Wanngård m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) till förmån för att besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ersättaryttrande gjordes av Christian Carlsson (KD) som instämmer i Ulla

Hamiltons m.fl. (M) och Karin Karlsbros (FP) förslag till beslut.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 februari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

En förutsättning för att utlåningen av elmätare ska fungera i Stockholms stad är att det finns en ansvarig funktion som biblioteken kan ta kontakt med vid behov. Miljöförvaltning anser att enbart utlåning av elmätare inte är tillräckligt för att hjälpa hushåll att minska sin elanvändning. Utlåningen av elmätare behöver också kompletteras med information om hur man ska använda mätaren och hur den information som mätaren ger ska tolkas, t.ex. genom informationsblad. Detta är även något som personal på stadsbiblioteket efterlyst.

Informationen kan med fördel utformas så att det ger en tydlig överblick av vad som drar mycket el i ett hushåll och vad som är energieffektivt samt kompletteras med information om andra möjligheter till att spara energi, t.ex. byte till LED lampor och hushållning med värme och varmvatten.

Miljöförvaltningen ingår i styrgrupp för energirådgivningen i Stockholms län och kommer där att föreslå att ett sådant informationsmaterial tas fram och sprids i hela länet.

Yttermometrar ser miljöförvaltningen främst som ett instrument för fastighetsägarers kontroll av klimatskal på hus. Förvaltningen bedömer därför att utlåning av yttermometrar på bibliotek är av mindre intresse för allmänheten. Det kan dock vara av intresse för bostadsrättsföreningar och villaföreningar.

Förvaltningen föreslår att en utvärdering görs av den utlåning som sker på stadsbiblioteket idag. Utvärderingen bör göras efter ca ett års verksamhet. Först därefter kan man överväga om ett system för utlåning i större skala ska utredas. Utredningen bör omfatta energibesparingspotential och även sätta den i relation till livslängden på elmätarna och det avfall som uppstår i form av förbrukade elmätare och batterier. Utredningen bör även omfatta kostnader och den energivinst som kan uppnås genom att låna ut yttermometrar.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 mars 2010 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 mars 2010 som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Maria Hannäs m.fl. (V), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 mars 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret delar motionärens synpunkter att en minskad energianvändning är väsentligt för att nå såväl nationella som stadens klimat- och miljömål. För att klara det finns många aktörer som alla har olika ansvarsområden.

Fastighetsägarna har ett stort ansvar för att bebyggelsen är optimalt utformad ur energisynpunkt. Ett styrinstrument är energideklarationen som fastighetsägaren i vissa fall är skyldig att lämna till Boverket. Syftet med energideklarationen är effektiv energianvändning och god inomhusmiljö. Det är tänkt att fastighetsägaren därigenom ska få en vägledning om lämpliga energisparåtgärder.

Kommunerna har energi – och klimatrådgivare som vänder sig till allmänheten, små och medelstora företag samt organisationer. Stadsbyggnadskontoret anser att ett eventuellt system för utlåning av elförbrukningsmätare bör skötas av den kommunala energi- och klimatrådgivningen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 februari 2010 följande.

1. Nämnden avslår förvaltningens förslag och beslutar att som svar på remissen anföra följande;

”Vi delar motionärens uppfattning att det ur ett klimatperspektiv är angeläget att vi sänker vår elförbrukning och att det personliga ansvaret är avgörande för att lyckas med detta. Dock anser vi inte likt motionären och förvaltningen att det bör vara det offentligas uppgift att tillhandahålla elförbrukningsmätare och termometrar. Båda dessa är produkter som man som enskild med enkelhet kan köpa i välsorterade elbutiker. De gemensamma resurserna skall förvaltas väl och att bygga upp en hantering för utlåning av en produkt som man i handeln kan köpa för omkring en 100-lapp är fel prioritering av dessa. Detta är en liten utgift jämfört med vad det skulle kosta kommunen att administrera en utlåningsverksamhet. Möjligen kan kommunala fastighetsbolag gå före och låna ut utrustning till sina boende.

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannkvist m.fl. (S), ledamöterna Jonas Eklund (MP) och Rosa Lundmark (V), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 januari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionärens förslag. Stockholms stad kan genom detta förslag underlätta för privatpersoner att spara el. Förvaltningen kan dock inte bedöma kostnaderna för ett sådant projekt. Elförbrukningsmätare som placeras i stickkontakt kostar cirka 100 kronor och är ingen dyr investering för en privatperson. Samordningsansvaret för ett eventuellt projekt skulle kunna ligga på energicentrum.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 januari 2010 följande.

Nämnden godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m.fl. (s), ledamöterna Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Rolf Lindell m.fl. (s), ledamöterna Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser att det förefaller vara ett klokt förslag som skulle kunna underlätta möjligheten att spara på el. Förvaltningen har dock inte tillgång till specialkompetens inom el-teknik och kan därför inte lägga någon vidare bedömning om lämpligheten av förslaget, kostnader eller övrig utformning.

RESERVATIONER M.M.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S), Cecilia Obermüller (MP) och Maria Hannäs m.fl. (V) enligt följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anför följande:

Precis som kontoret anger så har Stockholms läns 27 kommuner en gemensam energirådgivning som samordnas av KSL (Kommunförbundet i Stockholms län). Ett utlåningssystem för elförbrukningsmätare skulle mycket väl kunna skötas av den. Dock skulle den befintliga kommunala infrastrukturen i kommunerna underlätta utlåning exempelvis via bibliotek eller stadsdelsförvaltningar.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannkvist m.fl. (S), ledamöterna Jonas Eklund (MP) och Rosa Lundmark (V) enligt följande.

Nämnden yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m.fl. (s), ledamöterna Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v) enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att tillstyrka motionen

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Rolf Lindell m.fl. (s), ledamöterna Marion Sundqvist (mp) och Per Hamnström (v) enligt följande.

Som förvaltningen framhåller skulle förslaget om elmätare kunna underlätta för den enskilde att spara på el. Många hushåll skulle tjäna ekonomiskt på att byta ut gamla hushållsmaskiner mot nya, och det skulle också ge positiva energi- och miljömässiga effekter i ett samhällsperspektiv.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2009:43

2009:43

Motion av Teres Lindberg (s) om elförbrukningsmätare

Dnr 315-2291/2009

Vi behöver värna vår miljö. Ett av de största klimathoten i västvärlden är den allt ökande energiförbrukningen. En minskad energianvändning leder också till lägre kostnader för energiförbrukningen. Alla tjänar vi på att spara energi. Men många upplever detta som komplicerat, trots att det inte behöver vara det.

Som privatperson är svårt att lokalisera energitjuvar. Men det finns hjälpmedel för detta. Genom att under en period identifiera vilka apparater som drar mycket ström med hjälp av en elförbrukningsmätare kan man på ett enkelt sätt se var problem ligger. De är ett allmänt intresse att alla hjälps åt för att minska energiförbrukningen och på så sätt bidrar till en bättre miljö.

Dessutom finns så kallade yttertermometrar; som är avsedda för mätning av temperaturen på olika ytor i rummen. Med hjälp av en sådan kan man t ex ta reda på orsakerna till ett ökat uppvärmningsbehov och lokalisera eventuella värmeläckage.

Genom kostnadsfri utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar skulle staden underlätta för klimatarbetet för varje individ. Exempelvis skulle utlåning kunna ske via bibliotek och stadsdelsförvaltningar.

Jag föreslår därför

att staden inför ett system för utlåning av elförbrukningsmätare och yttertermometrar.

Stockholm den 2 november 2009

Teres Lindberg